

פורים (2)

פורים על שם הפור

שבע ועשרים ומאה מדינה? אלא אמר הקב"ה עתיד הוא שיטול את אסתר לאשה מבנות בניה של שרה שחיתה שבע ועשרים ומאה שנה, תבוא ותמלוך על שבע עשרים ומאה מדינה ע"כ. נמצא שמלך אחשוורוש על כל העולם כולו בשביל אסתר המלכה. ללמדנו: ומה ערל זה, בשביל שדבק בצדקת זכה לכן, צדיקים עצמם על אחת כמה וכמה שיזכו לעתיד לבוא לשם לתהילה ולתפארת. הרי לנו לימוד נפלא ועצום בגודל שכר המצוות, אחשוורוש בנושאו את אסתר ודאי לא התכוון לשם שמים, להדבק בצדקת זו ח"ו, אלא לשם מלוי התאוה, שחיפש אשה יפה, עם כל זה, כיון שעתיד להדבק באותה הצדקת זכה למלוך תחת כל כיפת השמים, על כל העולם כולו! מה א"כ ישלם הקב"ה למי שדבק בצדיקים לשם שמים! ומה ישלם הקב"ה לצדיקים עצמם!

ספר אוצרות התורה "פורים"

הפיל פור הוא הגורל לפני הַמֵּן מִיּוֹם לְיוֹם וּמִחֲדָשׁ לְחֲדָשׁ (ז, ג)

"מִיּוֹם לְיוֹם וּמִחֲדָשׁ לְחֲדָשׁ", כפל הלשון על שום מה?

ברם, לכשנדע סדר הגורלות אשר היה נהוג בין חכמי קדם, יתבאר ויתיישב הענין. ודאי הוא שגורל פשוט אין בו שום אות וסימן, שהרי אם יוטלו בקליפי י"ב פתקאות ובכל פתק יירשם שם חודש, על כרחך שיעלה בגורל חודש אחד, ומה סימן יש בזה. וכמו שאמר עכץ ליהושע (סנהדרין מג:), "בגורל אתה בא עלי, אתה ואלעזר הכהן שני גדולי הדור אתם, אם אני מפיל עליכם גורל על אחד מכם הוא נופל".

אלא מעשה הגורל כך הוא: תחילה עושים שני"ד פתקאות, פתקה אחת כנגד כל יום מימות השנה, לפי סדר הא"ב, ליום א' כותבים בפתקה: א', ליום ב' כותבים בפתקה: ב', ליום ט' כותבים בפתקה: ט', וכן לפי סדר זה את כל שני"ד יום. וכל אלו שני"ד מניחים בקלפי. אחר כך נוטלים י"ב פתקאות ובכל פתק כותבים חודש אחד מחדשי השנה, ומטילים אותם לקלפי שני. ואז מושיטים יד לקלפי ב' ומעלים ממנה פתק אחד, למשל חודש אדר. ושוב מושיטים יד לקלפי א' להוציא פתק אחד. והנה אם למשל יעלה הפתק שבו כתוב האות ק', הרי ששקר הוא הגורל ואך כזב הוא, שהרי יום ק' הוא בתמוז, כשנחשב את ימות השנה מניסן, ואילו מקלפי ב' עלה אדר, הרי שהגורל לא עלה יפה, שכן תוצאותיו סותרות זו את זו. אך אם למשל עלה פתק ובו האות ש"מ, הרי זה מחודש אדר, ונמצא ששני הגורלות תואמים, והרי זו אות וסימן כי גורל אמת וצדק הוא. כך

נקודה זו טמונה גם בעצם שמו של יום זה, "פורים" על שם הפור. שלכאורה אין דבר טבעי יותר מגורל, שהרי לעולם יצא פתק אחד מתוך הגורל וא"כ ניתן לכאורה לטעות ולטעון כי אך "במקרה" יצא פתק זה דוקא. אולם מכמה דוגמאות מהתורה ומהנביאים אנו רואים, כי אדרבה, גורל הוא ביטוי לפעולתו של הקב"ה בכבודו ובעצמו. זהו הביאור שעל פי הגורל נחלקה הארץ לשבטים. שהנה כל שבט ושבט דרש לעצמו את החלקים המובחרים, כגון ליד הים וכיו"ב. עד שקם אחד מן השבטים ואמר אין אני חפץ בהכרעה אלא ע"י הקב"ה בכבודו בעצמו. ומהי הכרעת הקב"ה, הגורל. (מדב"ר פכ"א, ט ומאירי משלי יח, יח). וכן מצינו בשני השעירים, אחד לה' ואחד לעזאזל, אין כהן שיוכל לקחת שעיר ולשלוח אותו לעשו זה ע"ז! זאת יכול רק הקב"ה ולכן הוא מצוה לעשות גורל. מכל אלו רואים אנו כי ביטוי לפעולת הקב"ה בתוך הטבע, בתוך "המקרה" הוא דוקא ע"י גורל.

זוהי המהות של פורים, על שם הפור. וזו המצוה הראשונה של פורים קריאת המגילה, שהיא מגלה לנו את המהות של העולם, המהר"ל אומר (תפארת ישראל ריש פרק נג): כאשר הקב"ה חתם את עם ישראל למיתה הרי זה נחשב למיתה ממש. אחר כך ברא הקב"ה עם חדש עם קבלת התורה מחודשת. חג פורים מגלה לנו לא רק האהבה הגדולה שהתעוררה בשעת הסכנה, אלא את כל מהות העולם, את מה שכל אחד צריך לחשוב כאשר הוא שותה כוס מים ומברך "שהכל נהיה בדברו". המגילה מגלה את הקירבה הגדולה ביותר לקב"ה הקיימת בעולם הטבע. העוצמה של פורים נמצאת בטבע!

רב פינקוס זצ"ל בספרו "פורים"

למה זכה אחשוורוש לכל הכבוד!

הוא אַחְשׁוּרוּשׁ הַמֶּלֶךְ מֵהֵדוּי וְעַד פּוֹשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה (א, א)

אמרו חז"ל: שלשה מלכו בכיפה, פירש רש"י, מלכו תחת כל כיפת הרקיע. (מגילה יא.), הקשה בספר "בן יהודע" מה באו חכמינו ז"ל ללמדנו בזה, מה איכפת לנו מה שהיה? אלא ביאר ביאור נפלא, באו חכמינו ללמד כאן לימוד עצום, כמה גדולה הזכות להדבק בצדיקים, דהנה אמרו במדרש "לא זכה אחשוורוש לכל הכבוד, אלא בשביל שהיה עתיד להדבק באסתר"! וזה לשון הילקוט שמעוני: אמר ר"י בן פזי משום אביו, שאמר משום רבי שמואל בר נחמני: מה ראה לשלוט על

הלכה: שיעור ה'מנות' במשלוח מנות

כתב הביה"ל (סימן תרצה ד"ה חייב): הח"א הוכיח מהירושלאמי דאם שולח לעשיר דבר פחות אינו יוצא בזה ידי חובתו משלוח מנות וכו', ונכון לזהר בזה לכתחילה. ובפסקי תשובות (אות יח) כתב: זה לפי שיטת התרה"ד דטעם משלוח מנות הוא להרווחה לבעלי הסעודה, אבל לפי שיטת ה'מנות הלוי' דהטעם הוא להרבות ריעות, תלוי בנותן, שמגלה ריעות בנתינת מנה חשובה, ואם הנותן הוא עשיר ונותן דבר הפחות לפי עשרו לא יצא ידי חובתו, וראוי להחמיר בשתי הדיעות, ולכן אם הנותן עשיר יתן כפי עשרו, ואם המקבל עשיר יתן לו כפי עשרו. ובכל אופן אין יוצאין ידי חובה במשלוח מנות קטנות בשיעור כזית מאכל ורביעית משקה, אלא צריך מנה יפה דווקא דהיינו חתיכה הראויה להתכבד כפי הדרך לפי המקום והזמן, וכלשון הכתוב "משלוח מנות" ומנה היינו דבר חשוב, ויש שנקבו במדת מנה חשובה שהוא כשיעור סעודה דהיינו שיעור ג' ביצים. ובכל האמור כאן די שיקפיד במשלוח מנות לאדם אחד, שזהו חיובו מעיקר הדין, אבל למעלה מכך יכול לתת כמה שירצה.

פתגם: אל תנסה לשנות את העולם, אך היזהר לכל ישנה
ספר "שמחלה" הוא אותך.

תקירה: תענית אסתר

גם על הצרות שבימינו, כשאר תעניות, או רק זכר לנס על הצרות שארעו בימי מרדכי ואסתר, חלק מהלכות פורים משום פרסומי ניסא. (משנת יעבץ או"ח עו-ב ד"ה מעתה: הלכות פורים) קובץ "יסודות וחקירות"

סיפור: ברוך מרחם. עשיר אחד עמד והתפלל שחרית בביתו המפואר, אשר ריצפתו עשויה אריחים יקרים. נכנס עני ופשט ידו לצדקה, גער בו העשיר: נו', הוא רמז בידו על הריצפה שנתלככה מנעליו המלאות בוץ, אחר רמז בידו שיעזוב מיד את הבית. נענה העני ואמר לו: אכן עומד אתה בתפילת ברוך-שאמר, בה נאמר: "ברוך מרחם על הארץ", אבל אל תשכח שלאחרי זה נאמר גם: "ברוך מרחם על הבריות..."
ספר "חד וחלק" חלק ב'

!!!! פורים שמח !!!!

יוצא לאור לרפואה שלימה של ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, דינה בת מרים, דניאל בן רחל, רפאל יהודה בן מלכה, בנימין יעקב בן זוהרית רות, שלמה בן מרים, אליהו בן מרים.

מזל טוב לבתי אסתר בת מלכה.

יוסף ג'רמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדרף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr

ניתן למצוא את העלון באתר www.kollel-aixlesbains.fr

הפיל המן את הגורל, ואכן ב' הגורלות עלו ליום אחד, גורל "מיום ליום" וכן הגורל "מחודש לחודש". וזהו שנקרא החג "פורים" על שם ב' הגורלות.

רב רובין זצ"ל בספרו "טללי אורות מגילת אסתר" בשם רבי יהונתן אייבשיץ, יערות דבש

ומתנות לאֶבְיֹנִים (ט, כב)

אם בכל השנה כולה גדולה מעלתה של מצוה צדקה, בפורים נתקנה מצוה מיוחדת של מתנות לאביונים, ונפסק ברמב"ם (הלכות מגילה ב, טז): ואין מדקדקין במעות פורים אלא כל הפושט ידו ליטול נותנין לו. צא וראה גודל חשיבותו ומעלתה של מצוה צדקה: על הפסוק "והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו", פרש הבעל הטורים: "סולם" בגימטריא "ממון" ובגימטריא "עוני" כי זה ישפיל וזה ירים. הממון ביד האדם משול לסולם, אם זכה, יכול לנסוק עימו לגובהי מרומים. אך אם לא זכה, יורד עימו לתהומות, ובמי הדבר תלוי? באדם עצמו!.

ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה. ושלושה אלו רמוזים ב"צום" תשובה, "קול" תפילה, "ממון" צדקה, שכל אחד מהם עולה בגימטריא 136. ומובא בשם רבי שמשון מאוסטרופולי: יש כאלה הקופצים ידם ונמנעים מצדקה, בחושבם שיכולים להעביר רע הגזירה על ידי שתי הדרכים האחרות "צום" ו"קול".

על כך רומז הכתוב (תהלים צב, ז): "איש בער לא ידע", "בער" בגימטריא 272, כמנין "צום" ו"קול". להשמיענו שלא יועילו לו שני אלו בלבד, אלא "וכסיל לא יבין את זאת", שכדי להעביר רוע הגזרה צריכים את "זאת", שהוא בגימטריא 408, כמנין שלושה אלו גם יחד: "צום", "קול", "ממון". דבר זה נרמז בפסוק: "הקול קול יעקב והידיים ידי עשו" (בראשית כז, כב). ויש לדקדק, למה הוסיף ו' החיבור, "והידיים"? אלא יש לומר כי בא הכתוב לרמוז שלא די ב"קול" בלבד, אלא יש צורך גם "בידיים", דהיינו נתינת ממון.

ומתוך האור "מגילת אסתר"

מתיקה בפורים על קבלת התורה

כתב החיד"א (נחל אשכול): ידוע שנהגו כמעט ברוב העולם במגדנות מיני מתיקה, ויש טעם גדול לזה, שהרי קבלו את התורה הקדושה, ונאמנים אמירה ומתוקים מדבש. ובחג שבועות אוכלים חלב זכר לתורה, ופורים דבש, שנמשלה התורה לדבש. גם "דבש" גימטריא "אשה", לכבוד האשה רבה אסתר המלכה. גם מיני מתיקה גימטריא "אסתר" עם ד' אותיות.

אוצרות התורה "פורים"